

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2008
FORFATTER:	Erik Broch Hansen
TITEL:	Det gamle Vestergade.
KORT RESUME:	Medarbejder hos A. D. Bucharth fra 1954–1960.

DET GAMLE VESTERGADE

AF ERIK BROCH HANSEN

For ældre mennesker er det især med vemod, når byen skifter ansigt. Gamle huse og gader, som man i et langt liv har sat pris på og knyttet minder til, nedrives eller undergår store forandringer. Således har det været siden tidernes morgen. Således har det altid været. Ved den store trafikomlægning og etablering af P-pladser i centrum af Kolding for 40 år siden, blev en af byens ældste gader saneret. Allerede fra den sene middelalder havde Vestergade, der udgik fra Kirketorvet, været en central gade i byen. Omkring 1900 boede de mest velhavende på gadens vestlige side. Oppe ved kirken lå byens posthus, og i den nedre del havde små håndværkere, malere, skomagere, snedkere samt et pensionat og en pantelåner deres virke. Aller nederst i gaden ved Rendebanen boede en kreaturhandler samt slagtermester Rasmussen i et bindingsværkshus. Han var en velhavende mand, ejede store arealer i nærheden af vandværket og var foregangsmand, der lod indrette et slagtehus til de af byens hjemmeslagtere, der ikke selv havde et slagterum, og slagtede under meget primitive forhold.

Vandforsyningen foregik før 1886, da byen fik kommunalt vandværk, fra Vestergades fællespumpe, der stod ud for pumpemager Jørgensens ejendom. Her kom tjenestepigerne ofte med deres store træspande, hvor lyden fra den håndbetjente pumpe kunne

høres dagen lang. Pumpen var gadens naturlige samlingssted, hvor de sidste nyheder og sladder blev diskuteret, og de unge af begge køn mødtes. Gadens beboere var vant til at høre hestenes hovslag mod stenbroen på alle tider af døgnet.

I 1600-1700 tallet lå Vestergade i Koldings udkant og var ligesom Østergade et sted, hvor de velhavende holdt til med mange tjenestefolk i smukke bindingsværkshuse. Husene på den vestlige side stødte op til kornmarker og engarealer. Vestergade munde ud i Rendebanen, hvor man spandt reb, her fulgte vejen Kolding Å, og man kunne herfra se op ad ådalen til landsbyen Harte i det fjerne. På hjørnet af Vestergade og Rendebanen lå o. 1900 et rigtigt gammelt bindingsværkshus, der tilhørte madam Kruse. Hun var enke efter brændevinsbrænder H. C. Kruse og var en livlig gammel dame, der ofte gik tur om aftenen. Naboen var Mads Nielsen, der kørte posten til posthuset i gaden fra jernbanen, og på hans sidste tur ved ti-tiden om aftenen havde han for vane at give et trut i posthornet, når han kom til Vestergade, hvilket madam Kruse absolut ikke syntes om, og som hun kunne give ram-saltede bemærkninger om. I Vestergade havde stentrykker Orm og senere Grün deres trykkeri. Naboen var direktør for Kolding Sparekasse, prokurator Zahn. Han ejede sto-

Vestergade set mod nord op mod Arresthuset og bagved slotsruinen, ca. 1880.

re arealer – kaldet Zahns Toft, der omfattede nuværende Sct. Jørgensgade, Dr. Fichs Vej, Zahnsgade og sygehusområdet for enden af Sct. Jørgensgade, nu Syddansk Universitet. Nabo til Zahn var sagfører J. L. Hansen.

A. D. BURCHARTH ÅBNER MALERFORRETNING

Den 2. maj 1861 åbnede Arendt Dahl Burcharth en butik i Vestergade nr. 20 for salg af malerverer, tapeter m.m. som nabo til sagfører J. L. Hansen. Burcharth var født 1833 i Bogense og kom efter konfirmationen i malerlære. Da han nogle år senere havde fået svendebrevet, tog han – traditionen tro – på en længere tur på "valsen" som malersvend

til Tyskland og Østrig. Det varede hele 7 år og var et godt supplement til hans uddannelse.

Endnu i 1860 havde Kolding ikke rundet et indbyggertal på 4000, men man var inde i en tidsepoke, hvor småstæderne langsomt viklede sig ud af århundreders puppe og begyndte en fremgang hånd i hånd med den vågnende teknik og et større udsyn hos den enkelte. I 1861 gennemførte indenrigsminister D. C. Monrad planen om at forsyne Danmark med jernbanelinier, der også omfattede Kolding, og det var også året, hvor Kolding Gasværk blev indviet. Byens gasgadelamper blev tændt første gang den 22. september 1861. Kommunalbestyrelsen besluttede i 1862, at alle byrådsmøder skulle offentliggøres i byens avis – Kolding Avis – så alle kunne følge med i, hvad der foregik. I 1863 kunne A. D. Burcharth starte sit første udsalg i butikken, men så kom krigen.

KRIGEN 1864

De engelske planer om Slesvigs deling blev kategorisk afvist fra dansk side, og allerede ved juletid i 1863 blev Holsten besat frem til Ejderen af en prøjsisk – østrigsk hærenhed. Overfor general de Meza, med den danske hær opmarcheret ved Dannevirke, forlangte den tyske hærledelse Sønderjylland rømmet, hvilket der fra dansk side bestemt blev afvist. Den 1. februar 1864 overskred de tysk-østrigske tropper Ejderen og besatte området op mod Dannevirke. Da vi pludselig kom til at stå over for Europas bedst udrustede militærmagt med nye riflede geværer og kanoner, som Otto von Bismarck udenom regeringen havde skaffet midlerne til, viste

det sig hurtigt, hvor lidt vi kunne stille op og være nogenlunde jævnbyrdige. Den 7. februar 1864 besatte fjenden Flensborg og fortsatte nordpå for at indtage hele det sydjydske område. Kolding blev besat af preussiske tropper den 18. februar. Efter en meget tapper kamp den 18. april 1864 på Dybbøl skanse led danskerne et meget smerteligt nederlag. Efter tabet af Norge i 1814 og slaget på Dybbøl Banke i 1864 havde Danmark i løbet af kun 50 år mistet en stor del af sine besiddelser og var nu reduceret til et lille land i Norden. Efter Dybbøls fald indledtes de forhandlinger, der førte til Sønderjyllands afståelse til Tyskland. Dog blev de otte sogne indlemmet i Danmark, og Kolding fik dermed et opland mod syd. Kolding by blev rømmet af tyskerne den 25. november 1864 og blev nu i endnu højere grad end tidligere grænsen mod syd, ikke længere til Hertugdømmet Slesvig, men til hele Tyskland.

NYE TIDER I KOLDING

I året 1866 blev Kolding Banegård indviet, og byen jublede, nu havde man fået datidens vidunderligste opfindelse, jernbanen, til byen. Efter folketællingen 1. februar 1870 havde Kolding et indbyggertal på 5.400, hvilket var en stigning med næsten 2.000 siden 1855. Ud over de to allerede eksisterende pengeinstitutter – Kolding Sparekasse og Låne- og Diskontokassen – oprettede den store hovedstadsbank "Landmandsbanken" i 1872 en filial i byen, og året efter stiftedes Kolding Folkebank. Jo, der skulle være en økonomisk baggrund for det vågnende erhvervsliv. Andet fulgte med i opgangstiderne. Det forenede Dampskibs-Selskab (DFDS) begyndte i

1873 at sejle på Kolding, og i 1874 kunne jernbanen Lunderskov-Varde åbnes.

De gode tider fik det nye kommunestyre til at bygge et nyt råd-, ting- og arresthus, der bedre passede til en by med ambitioner end det gamle. Ved udgravningen til arresthuset ud mod Vestergade kom man ind på den gamle kirkegård, der indtil 1806 havde ligget omkring kirken, og der var i byen stor ophidselse over de mange skeletter, der blev gravet frem, men byggeriet blev gennemført, og den 5. august 1875 kunne byrådet holde sit første møde i den nye byrådssal.

Også A. D. Burcharth var med i byens voksende udvikling i disse år. I 1876 rejste han en mellembygning med lager og fabrik i Vestergade 20. I 1885 endnu en nybygning mod Skolegade, hvor han helt på moderne vis indmurede en flaskepost med meddelelse om sit firmas trivsel. Dokumentet er senere blevet fremdraget, og vidner både om forretningsmæssige ambitioner og god og ærlig mesterånd. Han skriver bl.a. "Mine Forretninger der ved Guds Hjælp stadig ere gaaet fremad, har følgende Personale...". Og under opremsningen af sit ikke så ringe antal medarbejdere, medtager han sine to heste, som for ham hører med til medarbejderstaben og derfor har krav på at blive nævnt. "Grundstenen lagde jeg til denne Bygning paa min 52 aars Fødselsdag, Fredag den 22. Maj 1885, og min Hustru, Mette Marie, født Jensen's 45 aars Fødselsdag". Han husker således at tage sin hustru med, og hun bidrog også med 9 børn i ægteskabet.

I 1880ernes Kolding oplevede befolkningen mange nyskabelser, bl.a. et nyt sygehus, en ny banegård, et flot hotel på Axeltorv, telefonens indførelse og et vandværk. Mange

A.D. Burcharth & Søn. Lak-Fernis og Farvefabrik, 1909.

af de gamle bindingsværksgårde blev revet ned for at give plads for nye grundmurede huse. Jernbanegade var i 1877 blevet ført igennem til Axeltorv, og også her opførtes både i den smalle og brede del af gaden flotte lejlighedskomplekser.

KOLDING OMKRING 1900

I 1894 gæstede en digter byen, nemlig forfatteren Holger Drachmann. Han boede hos vennen restauratør Bølling, der var vært på skovpavillonen i Marielund, hvor Naturskolen nu ligger. Opholdet varede til 1895, og han fik sin egen bænk opstillet i Marielunds-

skoven Til hans omfattende prosaproduktion hører også det populære eventyrspil "Der var engang", der blev opført på Det kgl. Teater 1887. Drachmann bosatte sig som bekendt senere i Skagen, hvor han døde i 1908 og ligger begravet tæt ved Grenen.

A. D. Burcharths Fernis- og Lakfabrik kunne 1895 præsentere en helt ny type hurtigtørrende gulvlak, der vakte stor glæde hos landets husmødre, der tidligere havde måttet vente mange timer på, at gulvet tørrede efter en fernisering. Nu kunne en stue eller et køkken tages i brug få timer efter lakeringen. Fabrikant A. D. Burcharth blev 1896, som en af byens ansete borgere, ud-

nævnt til æresmedlem af Industriforeningen og i 1899 æresmedlem af Malermesterforeningen. Virksomheden var i fortsat udvikling, og produktionen var nu så stor, at den blev solgt langt ud over byens grænser, hvor bl.a. Norge og Island blev aftagere. Da alderen efterhånden trykkede en smule, valgte A. D. Burcharth at overdrage virksomheden til sin 28-årige søn Mathias Häusermann Burcharth, der på nogenlunde samme tidspunkt blev viet til Anna Andersen, en datter af grosserer Conrad Andersen. Hun blev derefter kaldt Lis Burcharth og fødte i en sen alder en søn. Arendt Dahl Burcharth døde i 1905, 72 år gammel.

LUNGETUBERKULOSE OG 1. VERDENSKRIG

Tuberkulosen kom først alvorligt til Danmark i slutningen af 1800-tallet, hvor der blev konstateret ca. 6.000 nye tilfælde om året. Det var en frygtet sygdom, der også blev kaldt brystsyge, hvoraf næsten 35 % havde dødelig udgang. I 1901 blev Nationalforeningen til Tuberkulosens bekæmpelse stiftet, og i 1904 kunne man købe det første julemærke, som kostede 2 øre og indbragte 67.000 kr. det første år. Disse penge skulle hvert år komme til at redde mange menneskeliv, og nu kom der gang i planerne om at opføre et specielt sanatorium for børn med tuberkulose. Snart kappedes man overalt i landet om at blive hjemsted for et "Julemærkesanatorium". Fra Kolding pegede bl.a. grosserer Conrad Andersen og konsul Jacob Ræder på Louisehøj på Kolding Fjords nordside. Julemærkesanatoriet, der blev stort og flot, kunne 1911 modtage de første små tu-

berkulose-patienter, der her genvandt helbredet.

Omtrent samtidig fik Kolding sit første biografteater med dramatiske stumfilm, nervepirrende scener optaget i fredsommelige træbarakker i Valby og afspillet i Adelgade i Kolding. I 1912 flyttede A. D. Burcharth & Søn farvehandelen fra Vestergade til Jernbanegade/Østergade-hjørnet for at give plads til kontorlokaler, der var hårdt brug for i Vestergade-ejendommen.

Den Første Verdenskrig brød ud to år efter, og selv om det lykkedes for Danmark at holde sig ude af krigen, fik det stor betydning for den dansksindede befolkning i Slesvig-Holsten, hvis sønner blev tvunget til tysk militærtjeneste og efter kort tids rekrutuddannelse blev sendt til øst- eller vestfronten, og mange mistede livet. Allerede en måned efter krigsudbruddet forsvandt 1 kr. mønterne og blev afløst af sedler. Metal blev en mangelvare. Der indførtes eksportforbud for en række livsnødvendige varer. Der var varemangel, dyrtid og boligsituationen var så dårlig, at kommunen måtte bygge kommunale lejligheder. Efter tyskernes nederlag og krigsafslutningen den 11.11. 1918, kl. 11.00 kunne man fejre Genforeningen med Sønderjylland i 1920 ved storslåede fester i Kolding, hvor der boede mange sønderjyder.

Kolding Kommunes ambitiøse anlægsprogram for at nedbringe arbejdsløsheden under Første Verdenskrig, førte i 1920'erne til høje skatter – endog en ekstraskat, men på trods af det blev en lang række offentlige bygninger bygget i 1920'erne, bl.a. Kristkirken og nedenfor på Haderslevvej – Købmandsskolen. Bronzefigurene "Flid" og "Sparsomhed"

antydte tidens værdier – selv om de unge også dansede den i 1926 “indførte” Charleston.

I Vestergade blev der også festet – den gamle fru Zahn, der var enke efter prokurator Zahn i nr. 14, fyldte 100 år i februar 1928. Vestergade var smukt pyntet med flag og blomster. To af gadens beboere, snedkermeister Damgard og M. H. Burcharth, arrangerede en særlig hyldest til den gamle dame med tre skud fra nogle gamle kanoner, som Burcharth havde stående i sin gård. Der blev råbt tre gange hurra og et hornorkester spillede, hvorpå den gamle dame kom frem på trappen. I 1930 blev Koldings postkontor, der igennem mange år havde ligget i Vestergade 22 og siden i Vestergade 4-6, flyttet til Banegårdspladsen. Bygningen blev derefter nedrevet, da Torvegade blev ført igennem til Katrinegade.

MELLEMKRIGSÅR OG KRIGSÅR

Radioen var ved at holde sit indtog i Danmark. I 1923 begyndte Lyngby radio at sende pressenyheder, men i 1925 overtog staten radio-udsendelserne i Danmark samtidig med, at nu skulle lytterne betale for udsendelserne. Noget, der var af stor betydning, var forbindelsen landsdelene imellem, og her var Lillebæltsbroen af stor betydning. Den blev indviet den 14. maj 1935.

Verdenskrisen, der fulgte efter børskraket i New York i 1929, medførte stor arbejdsløshed også i Danmark, op imod 32 % af landets arbejdende befolkning var ramt. De, der havde et job, klamrede sig til dette, selv om lønningerne faldt med 8%. Det var svære år for mange. Da man var ved at overvinde kri-

Vestergade pyntet i anledning af enkefru Zahns 100 års fødselsdag den 28. februar 1928. Fru Zahn boede i nr. 14.

sen, blev Danmark besat af tyskerne den 9. april 1940, og Kolding blev hovedkvarter for den tyske administration af Syd- og Sønderjylland. På et tidspunkt opholdt op mod 20.000 soldater og civile tyskere sig i Kolding. Sukker, kaffe og flere importvarer blev hurtigt rationeret. Store forsvarsanlæg blev lagt i en ring omkring Kolding, som udgjorde den såkaldte “Nordvold”, der bestod af pigtrådsspærringer og en ca. 10 meter dyb spærregrav. Samtidig bores der dybe huller i havnekajerne, der kunne rumme sprængstof og sprænge hele havnen i luften, hvis de allierede rykkede frem mod byen fra land eller søsiden. Gestapo havde slået sig ned på Staldgården, hvorfra de udøvede deres terroregime. Politiet blev sat ud af spillet i 1944, og byen oprettede et midlertidigt vagtværn til at løse særlige opgaver indtil krigens slutning den 4. maj 1945. I krigens sidste år og efter befrielsen, var der tyske flygtninge i Kolding helt frem til 1949.

VESTERGADES FORANDRING

Før og efter anden verdenskrig var der sket store forandringer i Vestergade. Sygekassen Kolding, der var en sammenslutning af flere sygekasser, havde overtaget Vestergade nr. 18 ved siden af A. D. Burcharth & Sønns Farve- og Lakfabrik. Genboen Carl Dinnsen etablerede en læderhandel i faderens tidligere ejendom med en gros salg til skomagere m.v. Det store glasfirma Thorvald Petersen i Odense oprettede en filial i nr. 14, hvor kornhandler Roose havde haft til huse. Datteren Birthe Petersen blev gift med Erik Moland, der var søn af Emil Moland fra Kolding-glasfirmaet af samme navn. Skomager

Vandel havde en god forretning i gaden, hvor også frisør Niels Svenningsen startede i 1951, godt hjulpet af sin kone Birthe. Svend Ankers købmandsforretning på hjørnet af Vestergade/Sct. Jørgensgade benyttedes af hele kvarteret. Endvidere var der i Vestergade både en møbelforretning, en bedemand samt Lumbyes kontorartikler og trykkeri.

Burcharths firma var kommet nogenlunde igennem krigsårene, selv om man var nødt til at benytte "uædle" råprodukter. Folk stod i kø for at købe dem af mangel på bedre. Sønnen Mogens Burcharth var trådt ind i firmaet efter en uddannelse på fabrikken, i udlandet og i en farvehandel i Århus. Nye tider krævede nye produkter. I 1953 døde

Vestergade set mod nord. I baggrunden bagsiden af Kolding Rådhus, en ombygning af det gamle arresthus. Foto fra maj 1963 af Gudrun Hechmann.

Mathias Häusermann Burcharth efter 53 års virke, og den 24-årige søn Mogens Burcharth overtog ledelsen af den gamle fabrik. Fabrikken havde stadig sin største produktion inden for fernis og hurtigtørrende gulvlakker og bonevoks, der blev solgt igennem kolonial grossister. Derfor skulle dette marked gerne fastholdes trods en stigende konkurrence. Sofus Bernth Sørensen, der var virksomhedens repræsentant, besøgte farvehandlere overalt i landet.

MIN ENTRÉ I FIRMAET A. D. BURCHARTH I 1954

Firmaet valgte i november 1953 at søge en ung medarbejder, der kunne fastholde og styrke salget og deltage i bogholderiet. Denne stillingsannonce bragte mig til Kolding. Jeg var født i Århus i 1933, havde min barndom i Risskov, var handelsuddannet og udgået fra Handelsskolen i Århus. Efter 1½ års militærtjeneste ved Dragonregimentet sluttede jeg som stabsordonnans ved Nato-hovedkvarteret i Rendsborg. På dette tidspunkt var der mange ansøgere til få stillinger. Alligevel lykkedes det for mig straks efter militærtjenesten, at tiltræde en stilling på et af Indenrigsministeriets administrationskontorer i Århus, men at sidde på en kontorstol dagen lang var ikke mig.

Jeg blev antaget, og ankom med "damptog" den 2. januar 1954 til Kolding Banegård. Firmaet havde i forvejen skaffet et værelse til mig på Trompeterbakken 3, møbleret med nogle ældgamle møbler og ingen bad/toilet, men sådan var det dengang. Dette blev kort tid efter udskiftet med et bedre i nr. 1.

Mit første møde med opgaven i Vester-

gade viste sig at være lidt speciel. A. D. Burcharths kontor lignede nærmest et museum. Kontormøblerne var meget gamle, høje skrivepulte med en såkaldt "barstol" uden ryglæn, og for det meste var man tvunget til at stå op det meste af dagen. Det var nærmest et chok for mig at konstatere, at der ingen kontormaskiner fandtes af nogen art på kontoret bortset fra en skrivemaskine fra 1930'erne. For som prokurist Henry Refsholm sagde, det var hurtigere at regne med hovedet end med disse nymodens maskiner! Hele firmaets produktion blev også de efterfølgende år transporteret med hestevogn.

Nå, men det bliver nok snart bedre, tænkte jeg, lønnen var 600 kr. om måneden før skat, og det dækkede lige udgiften til værelset og noget at spise. Endvidere var aftalen, at jeg fik 3% i provision af mit direkte salg til købmænd – via grossisten. Da jeg som 21-årig var fuld af gå på mod, var det provisionen, der tiltalte mig, for her kunne der måske være nogle penge at hente!

Kontorarbejdet bestod for det meste i debitor-bogføring af fakturerede salgsbeløb med pen og blæk. Hovedbogen var næsten en halv meter lang, og med sine utrolige mængder af sider vejede den som bare pokker. Desuden var der telefonomstilling med en "stikledning" til de enkelte telefoner, firmaet disponerede over. Arbejdstiden var 8-17.30 og lørdag til kl. 13.00. Efter nogle dage blev jeg udstyret med en lædermappe, der indeholdt tomme fernisdunke og bonevoksdåser.

Min første salgs-konsulentrejse gik til Odense. Jeg fik en liste over købmændene i byen fra en telefonbog, og så skulle firmaets produkter præsenteres. Det blev en lang og anstrengende dag til fods igennem byens

A.D. Burcharths museumsagtige kontor med gamle, høje skrivepulte og "barstol" uden ryglæn tvang personalet til at stå op det meste af dagen. Der var ingen kontormaskiner. Fotografierne på væggen viser til venstre firmaets grundlægger A.D. Burcharth og til højre sønnen Mathias Häusermann Burcharth. Foto fra 1957.

mange gader, og da jeg hen på eftermiddagen konstaterede, at hælene på begge mine sokker var slidt af, valgte jeg at slutte. Fynboerne var ikke sådan at handle med, dog konstaterede jeg, at provisionen denne første dag beløb sig til 6 kroner, så lidt havde jeg da fået ud af det, selv om det krævede et par nye sokker!

Så fik jeg stillet en ældre Vespa scooter til rådighed. Den kørte ganske udmærket, indtil jeg kom i nærheden af Brenderup på Fyn, så var der et eller andet, der gik i stykker, og

jeg måtte trække en otte-ni km, inden jeg fandt en mekaniker. Der blev ikke repræsenteret eller solgt meget den dag. Noget senere på måneden blev det besluttet, at jeg kunne få stillet en Fiat 1400 til rådighed som firmabil, men absolut kun i arbejdstiden! Helt glad ved jobbet var jeg nu ikke, for det første år blev der foruden den faste løn på 600 kr. mindre end 100 kr. i provision om måneden. Der var mange sælgere ude med tasken, og konkurrencen var tilspidset. Jeg valgte dog at blive, da stillingerne dengang ikke hang

på træerne, og måske var der alligevel en fremtid i firmaet, når dette rationaliserede lidt hen ad vejen. Da firmaet tilbød mig 25 øre pr. km i kørselstilskud i egen bil ansøgte jeg ministeriet om tilladelse til køb af ny bil. Dette blev bevilget grundet mit sælgerjob. De få bilforhandlere i Kolding solgte ikke Volvo 444, så jeg måtte til Vejle for at købe den for 12.000 kr..

Dengang spiste man på pensionater, og for mit vedkommende var det hos en tidligere husholdningslærer på Borrehus, frk. Bredahl, der boede i Fredericiagade. Her traf man også nye kammerater. Jeg havde i forvejen truffet Eli Andersen, Diesella, der var pilot i fritiden og havde en mindre flyvemaskine. Det blev til et godt venskab, og vi tog på flere flyture, hvor vi startede på en mark ved Dalby. Når det var isvinter, benyttede han fjorden ved Strandhuse som landings- og startbane. Han omkom desværre nogle år senere ved et fly-styrt på Lolland.

Foruden salgskonsulentarbejdet til mere end det halve Jylland, der foregik de første fire dage i ugen, var fredag og lørdag afsat til bogføring på kontoret. I det nye år passede provisionen de 125 kr. om måneden, og ved en yderligere indsats og kort middagspause forøgedes denne med 50% det følgende år. Kundeforholdene i de større byer blev sat op til 20-23 besøg pr. dag, og igen steg provisionen. Et større sortiment, der omfattede møbelpolitur- og teaktræsolie og siden maling i salgs-stativer forøgede indtægten noget, men ikke nok. Eftersom jeg var blevet gift med en ung dame fra Vamdrup og blevet far til både en søn og datter og også havde bygget hus, dækkede en samlet indtægt på i alt 900. kr. pr. måned før skat ikke udgifterne.

Da der ikke var sket nogen modernisering på kontoret efter 7 års ansættelse, og da jeg forgæves havde forsøgt at få en lønstigning, rejste jeg i 1960 til en anden produktionsvirksomhed i samme branche, hvor min indtægt det næste år blev fordoblet.

EFTERSKRIFT

Efter salg af nogle arealer og ejendomme i Slotssøområdet havde A. D. Burcharth & Søn planer om udflytning af fabrikken og købte 1960 en større grund på Gl. Donsvej i Bramdrupdam. Her blev en 3000 m² fabriksbygning indviet året efter i forbindelse med virksomhedens 100 års jubilæum. Man satte nu i højere grad på produktion af industrimalinger. I 1964 blev Hans Jürgen Müller ansat som laboratorietekniker, hvilket de følgende år fik stor betydning for virksomhedens produktion og salgsmuligheder. I juni måned 1981 blev han administrerende direktør og overtog virksomheden efter Mogens Burcharth, der som 52-årig flyttede til Spanien. Efter 43 år i virksomheden solgte Hans Jürgen Müller fabrikken i 2007. Den nye ejer Preben Kjærgaard er bosiddende i Kolding og er også ejer af tilsvarende virksomheder.

Bygningerne i den gamle Vestergade blev brudt ned i slutningen af 1960'erne og frem til 1973. Der ønskedes en gennemgribende sanering af området, og der var planer om et stort rådhus- og kulturhus, men de blev ikke til noget, og området var i mange år kun en parkeringsplads. I 1980'erne byggedes Cityarkaden og senere Midtgården. En tidligere fornem gammel gade med mere end 300 års historie bag sig er borte.